

ΑΠΟΦΑΣΗ 23/2021

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εφεξής «η Αρχή») συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος μέσω τηλεδιάσκεψης την 17-02-2021 και ώρα 10:00 π.μ., μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Κωνσταντίνου Μενουδάκου, και τα αναπληρωματικά μέλη Γρηγόριος Τσόλιας, ως εισηγητής και Ευάγγελος Παπακωνσταντίνου, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Χαράλαμπου Ανθόπουλου και Κωνσταντίνου Λαμπρινουδάκη αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Το τακτικό μέλος Σπυρίδων Βλαχόπουλος, αν και κλήθηκε νομίμως εγγράφως, δεν παρέστη λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, η Ευφροσύνη Σιουγλέ, ειδική επιστήμονας – ελέγκτρια ως βοηθός εισηγητή, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα ακόλουθα:

Υποβλήθηκαν στην Αρχή η υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5650/13-08-2019 καταγγελία από τον Α και η υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5910/30-08-2019 καταγγελία, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5912/30-08-2019 έγγραφο από τον Β, με τις οποίες οι καταγγέλλοντες παραπονούνται ότι η πρώην εργοδότηριά τους εταιρεία με την επωνυμία PURPLE SEA ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ (εφεξής «η εταιρεία»)

προβαίνει σε παρακολούθηση και έλεγχο των εργαζομένων μέσω του συστήματος βιντεοεπιτήρησης. Ειδικότερα, ο πρώτος εκ των καταγγελλόντων παραπονείται για τα εξής, συνοπτικώς αναφερόμενα: εγκατάσταση καμερών χωρίς οποιαδήποτε ενημέρωση των εργαζομένων, παρακολούθηση των εργαζομένων επί μονίμου βάσεως, ότι στον ίδιο έγινε ανάρμοστη σύσταση σε αυστηρό ύφος από τον Υπεύθυνο Προσωπικού για τον τρόπο που κάθονταν παρατηρώντας τον εν αγνοία του από τις κάμερες, ότι ένα πρωί ανακοινώθηκε αιφνιδίως στους εργαζομένους ότι τους παρακολουθούσαν κρυφά από τις κάμερες και διαπίστωσαν ότι τάχα ασχολούνται με τα κινητά τους και τους ζητήθηκε να παραδώσουν το προσωπικά κινητά τους στον Υπεύθυνο ... Γ παρότι πρόκειται για προσωπικά αντικείμενα περιουσίας των εργαζομένων χωρίς τα οποία δεν θα μπορούσαν να επικοινωνήσουν με τον έξω κόσμο καθώς και ότι επικρατούσε πνεύμα εκφοβισμού και λεκτικών προειδοποιήσεων μετά εννοούμενων απειλών-αντιποίνων ότι τα πάντα ελέγχονται και καταγράφονται από το σύστημα βιντεοεπιτήρησης για αυτό καλύτερα οι εργαζόμενοι να προσέχουν τι λένε και τι κάνουν εν ώρα εργασίας. Για τα ίδια ως άνω ζητήματα παραπονείται και ο δεύτερος καταγγέλλων εκτός από την σύσταση που έγινε στον πρώτο καταγγέλλοντα. Οι καταγγέλλοντες ζήτησαν να συνεξετασθούν οι δύο ως άνω καταγγελίες καθότι στρέφονται κατά της ίδιας εταιρείας για το ίδιο ζήτημα.

Η Αρχή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5650-1/24-09-2019 έγγραφό της, διαβίβασε στην καταγγελλόμενη εταιρεία αντίγραφα των ως άνω καταγγελιών, την ενημέρωσε συνοπτικά σχετικά με τις προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων μέσω συστήματος βιντεοεπιτήρησης και ζήτησε την παροχή των εγγραφών απόψεών της επί των καταγγελλομένων. Επειδή η Αρχή δεν έλαβε απάντηση, έστειλε στην καταγγελλόμενη εταιρεία την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/461/20-01-2020 υπόμνηση. Επειδή δεν λήφθηκε απάντηση, η Αρχή έστειλε νεότερη υπόμνηση στην καταγγελλόμενη εταιρεία με το από 24-6-2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Η καταγγελλόμενη εταιρεία απάντησε, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5388/31-07-2020 έγγραφο, τα εξής:

- Εδρεύει στον 4ο όροφο της πολυκατοικίας επί της οδού Μεσολογγίου αριθ. 40 Α στον Πειραιά, όπου και διατηρεί τα γραφεία της. Πρόκειται για πολυκατοικία όπου στεγάζονται αποκλειστικά επαγγελματικοί χώροι.
- Κατόπιν ομόφωνης απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των ενοίκων της πολυκατοικίας αποφασίστηκε η τοποθέτηση θυροτηλεόρασης στην κεντρική είσοδο της πολυκατοικίας για λόγους ασφαλείας για έλεγχο της κεντρικής πόρτας του κτιρίου και επικοινωνία με τους επισκέπτες. Πρόκειται για κάμερα που επιβλέπει τον απολύτως απαραίτητο χώρο της κεντρικής εισόδου της πολυκατοικίας, η οποία λειτουργεί μόνο όταν πατηθεί το κουμπί κλήσης και χωρίς απολύτως καμία καταγραφή εικόνας ή ήχου.
- Κατόπιν ομόφωνης απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των ενοίκων της πολυκατοικίας αποφασίστηκε η εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης περιμετρικά του κτιρίου για λόγους ασφαλείας. Σύμφωνα από την τεχνική αναφορά του Δ, τεχνικού της εταιρίας SECURITY G&T SYSTEMS– ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, πρόκειται για κάμερες αναλογικού τύπου, με γωνία ανίχνευσης 90°, έγχρωμης λήψης χωρίς να διαθέτουν ήχο. Οι κάμερες αυτές δεν λαμβάνουν εικόνα από παράπλευρες οδούς και πεζοδρόμια και δεν μεταδίδουν σήμα στα κατ' ιδίαν γραφεία.
- Κατόπιν ομόφωνης απόφασης της Γενικής Συνέλευσης ενοίκων της πολυκατοικίας αποφασίστηκε η εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης στους κοινόχρηστους χώρους και συγκεκριμένα στους εξής χώρους: κλιμακοστάσιο/σκάλες/αποθηκευτικοί χώροι/υπόγειο πάρκινγκ για λόγους ασφαλείας. Σε κανέναν από τους χώρους αυτούς δεν εργάζεται υπάλληλος. Οι κάμερες έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά με τις παραπάνω και δεν καταγράφουν ήχο. Τα δεδομένα διατηρούνται έως το πολύ 14 ημέρες και μετά διαγράφονται αυτόματα καθώς το σύστημα είναι ρυθμισμένο κατάλληλα ώστε να σβήνονται αυτόματα αρχεία πέραν των ημερών αυτών.
- Σε κανέναν εσωτερικό χώρο των γραφείων της εταιρίας δεν υπάρχουν κάμερες λήψεως εικόνας και ήχου σε λειτουργία. Ως εκ τούτου στους εργασιακούς χώρους της εταιρίας δεν γίνεται οιαδήποτε καταγραφή και δη εργαζομένων κατά την διάρκεια της εργασίας τους. Οι εμφανιζόμενες στις φωτογραφίες που

επισυνάπτονται στις καταγγελίες κάμερες είχαν εγκατασταθεί προ ετών, την άνοιξη – καλοκαίρι του 2008 περίπου από την τότε διοίκηση της εταιρίας και σε χρόνο που η εταιρία δεν είχε προβεί ακόμα σε προσλήψεις προσωπικού και οι χώροι των γραφείων της ήταν ακόμα τότε μη επισκέψιμοι από το κοινό. Κατά το χρονικό εκείνο διάστημα παρευρίσκονταν στο χώρο και εργάζονταν μόνο τα μέλη της εταιρίας και ουδείς άλλος, ιδίως εργαζόμενος καθώς δεν είχε προσληφθεί ακόμα τότε προσωπικό. Οι κάμερες είχαν τοποθετηθεί εκείνο το χρονικό διάστημα αποκλειστικά και μόνο για λόγους ασφαλείας επειδή ορισμένοι εκ των μελών της εταιρίας για λόγους προσωπικής εξυπηρέτησής τους διανυκτέρευαν και κοιμόντουσαν στους χώρους των γραφείων. Έκτοτε και πριν προβεί η εταιρεία σε προσλήψεις προσωπικού οι κάμερες απενεργοποιήθηκαν και παραμένουν απενεργοποιημένες μέχρι και σήμερα.

- Δεν καταγράφεται ήχος από τις κάμερες, ούτε υπάρχει η δυνατότητα αποτύπωσης της εικόνας σε φωτογραφία, ενώ λειτουργούν με την ευρύτερη δυνατή οπτική γωνία λήψης και την ελάχιστη δυνατή εστίαση σε πρόσωπα.
- Υπάρχουν αναρτημένες σε εμφανή σημεία των χώρων εισόδου-εξόδου του κτιρίου και των γραφείων της καταγγελλόμενης εταιρείας ενημερωτικές πινακίδες με τις οποίες γίνεται σαφής και ρητή ενημέρωση των εισερχομένων στα γραφεία ότι ο χώρος βιντεοσκοπείται.
- Με τις κάμερες αυτές ουδέποτε καταγράφηκαν εργαζόμενοι και ουδέποτε χρησιμοποιήθηκαν τυχόν δεδομένα για την αξιολόγηση της αποδοτικότητάς τους, όπως αβασίμως εκτίθεται στις καταγγελίες που τέθηκαν υπόψη της Αρχής.

Εν συνεχεία, η Αρχή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5910/01-09-2020 έγγραφο, ζήτησε από την καταγγελλόμενη εταιρεία τα εξής συμπληρωματικά στοιχεία και διευκρινίσεις:

- Να προσκομίσει στην Αρχή το καταστατικό της πολυκατοικίας και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης με τις οποίες αποφασίστηκε η εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης στους κοινόχρηστους χώρους και περιμετρικά του κτιρίου για λόγους ασφαλείας.
- Να ενημερώσει την Αρχή: α) για το χώρο ή τους χώρους στους οποίους βρίσκεται η οθόνη ή οι οθόνες παρακολούθησης του συστήματος βιντεοεπιτήρησης και το

καταγραφικό, β) για τον αριθμό των καμερών και τους χώρους στους οποίους βρίσκονται στο εσωτερικό του 4ου ορόφου, (επισυνάπτοντας σχετικές φωτογραφίες στις οποίες να απεικονίζεται το σημείο τοποθέτησης της κάθε κάμερας και ο χώρος εντός του οποίου αυτή βρίσκεται), τον τρόπο απενεργοποίησης των καμερών αυτών και τους λόγους για τους οποίους δεν αφαιρέθηκαν οι κάμερες από τα σημεία τοποθέτησης αφού δεν βρίσκονται σε λειτουργία από το 2008, γ) αν πρόκειται για διακριτά συστήματα βιντεοεπιτήρησης (περιμετρικά του κτιρίου, στους εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους, στο εσωτερικό του 4ου ορόφου) ή για ενιαίο σύστημα, δ) για τον τρόπο, το χρόνο και το περιεχόμενο της ενημέρωσης των εργαζομένων για τις κάμερες, ε) σχετικά με την προσαρμογή των ενημερωτικών πινακίδων και κειμένων για την ικανοποίηση του δικαιώματος ενημέρωσης κατά την επεξεργασία δεδομένων μέσω συστήματος βιντεοεπιτήρησης βάσει των σχετικών συστάσεων της Αρχής, οι οποίες είναι διαθέσιμες μέσω του υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3921/9.6.2020 δελτίου τύπου επισημαίνοντας ότι το συνημμένο στην Οδηγία 1/2011 υπόδειγμα ενημερωτικής πινακίδας έχει αντικατασταθεί από τα νέα υποδείγματα ενημέρωσης και στ) για το χρόνο τήρησης των δεδομένων εικόνας λαμβάνοντας υπόψη ότι στο άρθρο 15 παρ. 3 της Οδηγίας 1/2011 προβλέπεται ότι τα δεδομένα διατηρούνται το πολύ έως σαράντα οκτώ (48) ώρες.

- Να εξηγήσει τι σημαίνει ότι οι κάμερες δεν έχουν δυνατότητα αποτύπωσης της εικόνας σε φωτογραφία.

Επειδή η Αρχή δεν έλαβε απάντηση στο υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5910/01-09-2020 έγγραφο, έστειλε στην καταγγελλόμενη εταιρεία την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/6545/28-09-2020 υπόμνηση.

Η καταγγελλόμενη εταιρεία απάντησε με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6886/09-10-2020 έγγραφο, συνοπτικά, ως εξής:

- Κανονισμός για την πολυκατοικία επί της οδού Μεσολογγίου 40 Α στον Πειραιά, στην οποία διατηρεί τα γραφεία της δεν υφίσταται.
- Προσκόμισε πρακτικό γενικής συνέλευσης με ημερομηνία 10/03/2015 με το οποίο αποφασίστηκε με ομοφωνία η εγκατάσταση καμερών στους κοινόχρηστους χώρους και περιμετρικά από τις τέσσερις συνιδιοκτήτριες

εταιρείες ήτοι 1) EMERALD SEA ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ, 2) BLACK SEA ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ, 3) VORAS NAVIGATION SA και 4) PURPLE SEA ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ.

- Δεν υπάρχει καμία οθόνη παρακολούθησης στο χώρο. Δυνατότητα παρακολούθησης έχει μόνο ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας, από τον υπολογιστή του, ο οποίος προστατεύεται από πολλαπλούς κωδικούς και δεν έχει κανείς άλλος πρόσβαση σε αυτόν.
- Το καταγραφικό βρίσκεται σε δωμάτιο που κλειδώνει εντός του κτιρίου το οποίο προστατεύεται από σύστημα συναγερμού και έχει πρόσβαση μόνο ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας.
- Δεν υπάρχει καμία εν λειτουργία κάμερα στο εσωτερικό του 4^{ου} ορόφου καθώς και όλων των χώρων εργασίας.
- Οι κάμερες που είναι εγκατεστημένες στα γραφεία της εταιρείας στον 4^ο όροφο είναι συνολικά έξι (6) και βρίσκονται στους εξής χώρους: αίθουσα συνεδριάσεων, γραφείο 1, γραφείο 2, γραμματεία, κουζινάκι και μπαλκόνι. Οι κάμερες είναι τοποθετημένες ανάποδα από τις θέσεις εργασίας ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί ότι θα μπορούσαν να τεθούν σε λειτουργία. Όλες οι κάμερες είναι απομονωμένες και κλειδωμένες μέσα από το μενού του καταγραφικού και λαμβάνουν μόνο «μαύρη» εικόνα.
- Οι κάμερες απενεργοποιούνται με παρέμβαση του τεχνικού εγκατάστασης.
- Οι κάμερες δεν αφαιρέθηκαν από τα σημεία τοποθέτησης προς αποφυγή κατά κύριο λόγο των μερεμετιών που θα προέκυπταν στο χώρο καθώς και για το ενδεχόμενο σε περίπτωση αλλαγής της χρήσης του χώρου να υπάρχει η δυνατότητα εκ νέου λειτουργίας τους αν και εφόσον κριθεί κάποια στιγμή απαραίτητο.
- Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης λειτουργεί ως ενιαίο.
- Προσκομίστηκε επικαιροποιημένη ενημερωτική πινακίδα στην οποία αναγράφεται ότι τα υποκείμενα των δεδομένων παραπέμπονται στην καταγγελλόμενη εταιρεία για την άσκηση των δικαιωμάτων τους και υπεύθυνος επεξεργασίας είναι ο Ε. Οι εργαζόμενοι ενημερώνονται για το σύστημα βιντεοεπιτήρησης μέσω των αναρτημένων ενημερωτικών πινακίδων.

- Τα δεδομένα τηρούνται έως 48 ώρες μέγιστο λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 15 παρ. 3 της Οδηγίας 1/2011.
- Οι κάμερες δεν έχουν δυνατότητα να λαμβάνουν φωτογραφίες.
- Οι φωτογραφίες ελήφθησαν σε πραγματικό χρόνο από τον Υπεύθυνο Επεξεργασίας κατά την παρακολούθηση των καμερών από τον υπολογιστή του με «printscreen» (δυνατότητα του υπολογιστή). Οι φωτογραφίες αυτές αποτυπώνουν τις εικόνες λήψεις με φωτογραφία αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς του παρόντος και προκειμένου να προσκομισθούν στην Αρχή.

Κατόπιν των προαναφερομένων, η Αρχή με τις υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7955/19-11-2020, Γ/ΕΙΣ/7954/19-11-2020 και Γ/ΕΙ/7952/19-11-2020 κλήσεις κάλεσε αντίστοιχα τους καταγγέλλοντες και την καταγγελλόμενη εταιρεία, να παραστούν στη συνεδρίαση του Τμήματος της Αρχής την Πέμπτη 26/11/2020, προκειμένου να συζητηθούν οι εν λόγω καταγγελίες. Στη συνεδρίαση αυτή παρέστη Ο Χρήστος Οικονομάκης (...), ως πληρεξούσιος δικηγόρος της καταγγελλόμενης εταιρείας, ο οποίος ανέφερε ότι δεν είχε να προσθέσει κάτι περισσότερο από όσα αναγράφονται στα έγγραφα που έχουν ήδη υποβληθεί στην Αρχή. Επίσης, στη συνεδρίαση αυτή παρέστησαν οι καταγγέλλοντες Β και Α, ... Η καταγγελλόμενη εταιρεία έλαβε προθεσμία και κατέθεσε εμπρόθεσμα το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8398/07-12-2020 υπόμνημα, στο οποίο αναφέρονται, εν συντομία, τα παρακάτω:

Η εταιρία με το ανωτέρω υπόμνημα αρνείται ότι παραβίασε τη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, ότι οι καταγγέλλοντες δεν προσκόμισαν αποδεικτικά μέσα προς υποστήριξη της καταγγελίας τους ώστε να καθίσταται αδύνατη τυχόν αντίκρουση και ότι η παρούσα καταγγελία τυγχάνει απότοκος της αστικής διαφοράς που υφίσταται και της σχετικής με αυτή δίκης.

Η Αρχή, από την ακροαματική διαδικασία και από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης και αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγητή, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, μετά από διεξοδική συζήτηση, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως:

1. Τις διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως εκείνες των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 9, 9^Α και 25
2. Τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της

04.11.1950 που κυρώθηκε με το ν.δ. 53 της 19.9.1974, όπως ισχύει σήμερα και ιδίως εκείνες του άρθρου 8

3. Τις διατάξεις Λειτουργίας της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως εκείνες του άρθρου 16
4. Τις διατάξεις του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκή Ένωσης (2012/C 326/02) και ιδίως εκείνες των άρθρων 7, 8 και 52
5. Τις διατάξεις της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των προσώπων έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της 28.1.1981 («Σύμβαση 108»), που κυρώθηκε με το ν. 2068/1992, όπως ισχύει σήμερα και ιδίως εκείνες των άρθρων 5 και 6
6. Τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ) 679/2016, το ν. 4624/2019 και εν γένει την εθνική νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
7. Την υπ' αρ. 1/2011 Οδηγία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για τη χρήση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για την προστασία προσώπων και αγαθών
8. Τις Κατευθυντήριες Γραμμές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων [ΕΣΠΔ] υπ' αρ. 3/2019 "on processing of personal data through video devices" της 29-01-2019 (έκδοση 2)
9. Την υπ' αρ. 4/2004 Γνωμοδότηση της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω βιντεοεπιτήρησης (WP89)
10. Την υπ' αρ. 06/2014 Γνώμη της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 σχετικά με την έννοια των εννόμων συμφερόντων του υπευθύνου επεξεργασίας (WP 217), στο μέτρο που είναι ερμηνευτικά χρήσιμη στο πλαίσιο της παρούσας
11. Τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29 «Guidelines on transparency under Regulation 2016/679», WP260 rev.01, στο μέτρο που είναι ερμηνευτικά χρήσιμες στο πλαίσιο της παρούσας

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Από τις διατάξεις των άρθρων 51 και 55 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (εφεξής «ΓΚΠΔ») και του άρθρου 9 του νόμου 4624/2019 (ΦΕΚ Α΄ 137) προκύπτει ότι η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.
2. Η εικόνα ενός ατόμου η οποία συλλέγεται διά της χρήσης συστήματος βιντεοεπιτήρησης συνιστά δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα κατ' άρθρο 4 στ. 1 ΓΚΠΔ, στον βαθμό που παρέχεται η δυνατότητα ταυτοποίησης του συγκεκριμένου φυσικού προσώπου¹ άμεσα ή έμμεσα, ενώ η καταγραφή της εικόνας η οποία αποθηκεύεται και διατηρείται σε μηχανισμό βιντεοσκοπήσεως συνεχούς ροής, όπως π.χ. σε σκληρό δίσκο του συστήματος συνιστά αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων².
3. Η εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων βιντεοεπιτήρησης με τη λήψη ή και καταγραφή εικόνας ή και ήχου δια της συλλογής, διατήρησης, αποθήκευσης, πρόσβασης και διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συνιστούν ως επιμέρους πράξεις επεξεργασίας, επέμβαση στα ατομικά δικαιώματα του σεβασμού της ιδιωτικής ζωής κατ' άρθ. 9 Σ., 7 ΧΘΔΕΕ³ και 8 ΕΣΔΑ καθώς και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατ' άρθ. 9^Α Σ., 8 ΕΣΔΑ και 8 ΧΘΔΕΕ⁴, όπως αναλυτικά έκρινε η Αρχή με την υπ' αριθμ. 3/2020 Γνωμοδότηση της.
4. Προκειμένου τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, ήτοι επεξεργασίας σύμφωνα προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ, θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις εφαρμογής και τήρησης των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ, όπως προκύπτει και από την πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) της 16-01-2019 στην υπόθεση C-496/2017 Deutsche Post AG κατά Hauptzollamt Köln⁵. Η ύπαρξη ενός

---

¹ ΔΕΕ C-212/13 απόφαση Rynes παρ. 22, ΔΕΕ C-345/17 απόφαση Sergejs Buivids παρ. 31, ΔΕΕ C-708/18 απόφαση TK κατά M5A παρ. 35.

² ΔΕΕ Rynes παρ. 23, 25, Sergejs Buivids παρ. 34, TK παρ. 34.

³ ΔΕΕ Digital Rights Ireland παρ. 29.

⁴ ΔΕΕ Digital Rights Ireland παρ. 38.

⁵ «57. Ωστόσο, κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι σύμφωνη, αφενός προς τις αρχές που πρέπει να τηρούνται ως προς την ποιότητα των δεδομένων, τις οποίες θέτει το άρθρο

νόμιμου θεμελίου (άρθρο 6 ΓΚΠΔ) δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας από την υποχρέωση τήρησης των αρχών (άρθρο 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ) αναφορικά με τον θεμιτό χαρακτήρα, την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα και την αρχή της ελαχιστοποίησης⁶. Σε περίπτωση κατά την οποία παραβιάζεται κάποια εκ των προβλεπομένων στο άρθρο 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ αρχών, η εν λόγω επεξεργασία παρίσταται ως μη νόμιμη (αντικείμενη στις διατάξεις του ΓΚΠΔ) και παρέλκει η εξέταση των προϋποθέσεων εφαρμογής των νομικών βάσεων του άρθρου 6 ΓΚΠΔ⁷. Έτσι, η κατά παράβαση των αρχών του άρθρου 5 ΓΚΠΔ μη νόμιμη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν θεραπεύεται από την ύπαρξη νόμιμου σκοπού και νομικής βάσης (βλ. υπ' αριθμ. 43/2019 Απόφαση της Αρχής). Επιπλέον δε, το ΔΕΕ με την από 01-10-2015 απόφασή του στο πλαίσιο της υπόθεσης C-201/14 (Smaranda Bara) έκρινε ως προϋπόθεση της θεμιτής και νόμιμης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα την ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων προ της επεξεργασίας αυτών⁸.

5. Περαιτέρω, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στο πλαίσιο της από μέρους του τήρησης της αρχής της θεμιτής ή δίκαιης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων ότι πρόκειται

---

6 της οδηγίας 95/46 ή το άρθρο 5 του κανονισμού 2016/679 και, αφετέρου, προς τις βασικές αρχές της νόμιμης επεξεργασίας δεδομένων που απαριθμεί το άρθρο 7 της οδηγίας αυτής ή το άρθρο 6 του κανονισμού αυτού (πρβλ. αποφάσεις ...C-465/00, C-138/01, C-139/01, C-131/12».

⁶ Σχετικά πρβλ. Λ. Μήτρου, ο γενικός κανονισμός προστασίας προσωπικών δεδομένων [νέο δίκαιο-νέες υποχρεώσεις-νέα δικαιώματα], εκδ. Σάκκουλα, 2017 σελ. 58 και 69-70).

⁷ Πρβλ. ΣτΕ 517/2018 παρ. 12: «[...] προκειμένου τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, απαιτείται σε κάθε περίπτωση να συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997, που μεταξύ άλλων, ορίζει ότι τα δεδομένα πρέπει να συλλέγονται και να υφίστανται επεξεργασία κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο, για σαφείς και νόμιμους σκοπούς...Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997 (νόμιμη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων για σαφείς και νόμιμους σκοπούς), εξετάζεται περαιτέρω αν συντρέχουν και οι προϋποθέσεις της διατάξεως του άρθρου 5 παρ. 2 του ν. 2472/1997 [νομικές βάσεις]». Επίσης, πρβλ. ΣτΕ σε Ολομέλεια 2285/2001 παρ. 10: «[...] Μόνο δε εάν συντρέχουν οι παραπάνω βασικές προϋποθέσεις, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 5 και 7 του Ν. 2472/1997, οι οποίες επιβάλλουν ως περαιτέρω πρόσθετη, κατ' αρχήν, προϋπόθεση νόμιμης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συγκεκριμένου προσώπου, τη συγκατάθεση αυτού».

⁸ «31. ο υπεύθυνος της επεξεργασίας των δεδομένων ή ο εκπρόσωπος του υπέχουν υποχρέωση ενημερώσεως, το περιεχόμενο της οποίας ορίζεται στα άρθρα 10 και 11 της οδηγίας 95/46 και διαφέρει αναλόγως του αν τα δεδομένα συγκεντρώνονται από το πρόσωπο το οποίο αφορούν τα δεδομένα ή όχι, και τούτο υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπει το άρθρο 13 της εν λόγω οδηγίας [...] 34. Συνεπώς, η απαίτηση περί θεμιτής επεξεργασίας δεδομένων την οποία προβλέπει το άρθρο 6 της οδηγίας 95/46 υποχρεώνει τη διοικητική αρχή να ενημερώνει τα πρόσωπα τα οποία αφορούν τα δεδομένα σχετικά με τη διαβίβαση των εν λόγω δεδομένων σε άλλη διοικητική αρχή προς τον σκοπό επεξεργασίας τους από τη δεύτερη ως αποδέκτρια των εν λόγω δεδομένων».

να επεξεργαστεί τα δεδομένα του με νόμιμο και διαφανή τρόπο (σχετικά βλ. ΔΕΕ C-496/17 όπ.π. παρ. 59 και ΔΕΕ C-201/14 της 01-10-2015 παρ. 31-35 και ιδίως 34) και να βρίσκεται σε θέση ανά πάσα στιγμή να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με τις αρχές αυτές (αρχή της λογοδοσίας κατ' άρθρο 5 παρ. 2 σε συνδυασμό με άρθρα 24 παρ. 1 και 32 ΓΚΠΔ).

6. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με διαφανή τρόπο συνιστά έκφανση της αρχής της θεμιτής επεξεργασίας και συνδέεται με την αρχή της λογοδοσίας, παρέχοντας το δικαίωμα στα υποκείμενα να ασκούν έλεγχο επί των δεδομένων τους καθιστώντας υπόλογους τους υπεύθυνους επεξεργασίας (βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΟΕ 29, Guidelines on transparency under Regulation 2016/679, WP260 rev.01, σελ. 4 και 5).
7. Με τον ΓΚΠΔ υιοθετήθηκε ένα νέο μοντέλο συμμόρφωσης, κεντρικό μέγεθος του οποίου συνιστά η αρχή της λογοδοσίας, στο πλαίσιο της οποίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να σχεδιάζει, εφαρμόζει και εν γένει λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και πολιτικές προκειμένου η επεξεργασία των δεδομένων να είναι σύμφωνη με τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις. Επιπλέον δε, ο υπεύθυνος επεξεργασίας βαρύνεται με το περαιτέρω καθήκον να αποδεικνύει ο ίδιος και ανά πάσα στιγμή τη συμμόρφωσή του με τις αρχές του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ. Δεν είναι τυχαίο ότι ο ΓΚΠΔ εντάσσει τη λογοδοσία (άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ) στη ρύθμιση των αρχών (άρθρο 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ) που διέπουν την επεξεργασία, προσδίδοντας σε αυτήν, τη λειτουργία ενός μηχανισμού τήρησής τους, αντιστρέφοντας κατ' ουσίαν το «βάρος της απόδειξης» ως προς τη νομιμότητα της επεξεργασίας (και εν γένει την τήρηση των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ), μεταθέτοντάς τη στον υπεύθυνο επεξεργασίας,⁹ ώστε να υποστηρίζεται βάσιμα ότι εκείνος φέρει το βάρος της επίκλησης και απόδειξης της νομιμότητας της επεξεργασίας¹⁰.

Έτσι, συνιστά υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας αφενός να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ,

---

⁹ Σχετικά βλ. Α. Μήτρου, Η αρχή της Λογοδοσίας σε Υποχρεώσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας [Γ. Γιαννόπουλος, Α. Μήτρου, Γ. Τσόλια/ς], Συλλογικός Τόμος Α. Κοτσαλή – Κ. Μενουδάκου «Ο ΓΚΠΔ, Νομική διάσταση και πρακτική εφαρμογή», εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2018, σελ. 172 επ.

¹⁰ P. de Hert, V. Papakonstantinou, D. Wright and S. Gutwirth, The proposed Regulation and the construction of a principles-driven system for individual data protection, σελ. 141.

αφετέρου, να αποδεικνύει ανά πάσα στιγμή την ανωτέρω συμμόρφωσή του, χωρίς μάλιστα να απαιτείται η Αρχή, στο πλαίσιο άσκησης των ερευνητικών - ελεγκτικών εξουσιών της, να υποβάλλει επιμέρους – εξειδικευμένα ερωτήματα και αιτήματα προς διαπίστωση της συμμόρφωσης.

8. Από τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 εδ. α' ΓΚΠΔ και εκείνες των άρθρων 12-15 ΓΚΠΔ προκύπτει η υποχρέωση του εργοδότη (υπευθύνου επεξεργασίας) να ενημερώνει εκ των προτέρων με τρόπο πρόσφορο και σαφή τον εργαζόμενο (υποκείμενο των δεδομένων) για την εισαγωγή και χρήση μεθόδων ελέγχου και παρακολούθησης κατά το στάδιο της συλλογής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του (βλ. ΑΠΔ 34/2018 καθώς και Οδηγία 115/2001 κεφ. Γ' περ. 3 και Ε' περ. 8).
9. Στο άρθρο 27 παρ. 7 του ν. 4624/2019 προβλέπεται ότι *«Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω κλειστού κυκλώματος οπτικής καταγραφής εντός των χώρων εργασίας, είτε είναι δημοσίως προσβάσιμοι είτε μη, επιτρέπεται μόνο εάν είναι απαραίτητη για την προστασία προσώπων και αγαθών. Τα δεδομένα που συλλέγονται μέσω κλειστού κυκλώματος οπτικής καταγραφής δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν ως κριτήριο για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι ενημερώνονται εγγράφως, είτε σε γραπτή είτε σε ηλεκτρονική μορφή για την εγκατάσταση και λειτουργία κλειστού κυκλώματος οπτικής καταγραφής εντός των χώρων εργασίας.»* Από την ανωτέρω διάταξη προκύπτει εναργώς, ότι με εξαίρεση του σκοπούς προστασίας προσώπων και περιουσίας, η βιντεοσκόπηση εντός εργασιακών χώρων απαγορεύεται.
10. Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές 3/2019 του ΕΣΠΔ προκειμένου να κριθεί η νομιμότητα της εγκατάστασης και λειτουργίας του συστήματος βιντεοεπιτήρησης πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις των άρθρων 5 και 6 παρ. 1 ΓΚΠΔ, θα πρέπει σε προηγούμενο χρόνο της εγκατάστασης και λειτουργίας του συστήματος να τεκμηριωθεί εσωτερικά η νομιμότητα της επεξεργασίας και μάλιστα κατά τον προσδιορισμό του σκοπού της επεξεργασίας ενδέχεται να χρειαστεί σχετική αξιολόγηση για κάθε κάμερα ξεχωριστά, ανάλογα με το σημείο τοποθέτησης της.
11. Η Αρχή έχει εκδώσει για το ζήτημα της χρήσης συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για

το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών την υπ' αριθμ. 1/2011 Οδηγία, οι διατάξεις της οποίας πρέπει να εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τις νέες διατάξεις του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019, με τον οποίο ορίζονται μέτρα εφαρμογής του ΓΚΠΔ. Τούτο ισχύει ιδίως για τις υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο Γ' αυτής (άρθρα 10 έως 13 της Οδηγίας 1/2011). Για παράδειγμα, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεν έχουν πλέον υποχρέωση γνωστοποίησης της επεξεργασίας στην Αρχή¹¹, αλλά οφείλουν να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ και να φροντίζουν για την ικανοποίηση των επαυξημένων δικαιωμάτων που προβλέπει ο ΓΚΠΔ.

12. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της Οδηγίας 1/2011, ως συστήματα βιντεοεπιτήρησης, στα οποία περιλαμβάνονται ιδίως τα κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, ορίζονται τα συστήματα που είναι μόνιμα εγκατεστημένα σε ένα χώρο, λειτουργούν συνεχώς ή σε τακτά χρονικά διαστήματα και έχουν τη δυνατότητα λήψης ή/και μετάδοσης σήματος εικόνας ή/και ήχου από τον χώρο αυτό προς έναν περιορισμένο αριθμό οθονών προβολής ή/και μηχανημάτων καταγραφής (πρβλ. και υπ' αριθμ. 2/2010 Γνωμοδότηση της Αρχής, σκέψη 8). Η μετάδοση της εικόνας μπορεί να γίνεται με απευθείας σύνδεση της κάμερας στην οθόνη προβολής ή/και στο μηχάνημα καταγραφής ή μέσω εσωτερικού δικτύου ή μέσω διαδικτύου για περιορισμένο όμως αριθμό νομιμοποιούμενων προς τούτο αποδεκτών.
13. Βασική προϋπόθεση για τη νομιμότητα της επεξεργασίας μέσω ενός συστήματος βιντεοεπιτήρησης είναι η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, όπως αυτή εξειδικεύεται στα άρθρα 6 και 7 της Οδηγίας 1/2011, αλλά και στο Ειδικό Μέρος αυτής, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι συντρέχουν οι όροι των άρθρων 5 και 6 του ΓΚΠΔ.

Ειδικότερα, στο άρθρο 7 της ως άνω Οδηγίας αναφέρεται ότι, απαγορεύεται, καταρχήν η επιτήρηση στους χώρους εργασίας όπου το σύστημα βιντεοεπιτήρησης δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την επιτήρηση των εργαζομένων, εκτός από ειδικές εξαιρετικές περιπτώσεις όπως αυτές προσδιορίζονται στην εν λόγω Οδηγία. Ειδικά, σε έναν τυπικό χώρο γραφείων

---

¹¹ Βλ. και ανακοίνωση της Αρχής σχετικά με την κατάργηση των γνωστοποιήσεων τήρησης αρχείου/επεξεργασιών και της χορήγησης αδειών (απόφαση 46/2018).

επιχείρησης, η βιντεοεπιτήρηση πρέπει να περιορίζεται σε χώρους εισόδου και εξόδου, χωρίς να επιτηρούνται συγκεκριμένες αίθουσες γραφείων ή διάδρομοι. Εξαιρέση μπορεί να αποτελούν συγκεκριμένοι χώροι, όπως ταμεία ή χώροι με χρηματοκιβώτια, ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό κλπ., υπό τον όρο ότι οι κάμερες εστιάζουν στο αγαθό που προστατεύουν κι όχι στους χώρους των εργαζομένων.

Επιπλέον στο άρθρο 19 παράγραφος 4 της Οδηγίας 1/2011 προβλέπεται ότι απαγορεύεται, μεταξύ άλλων, η λειτουργία καμερών σε χώρους εστίασης και αναψυχής.

14. Στην προκειμένη περίπτωση, από την αλληλογραφία της καταγγελλόμενης εταιρείας προς την Αρχή, υποστηρίζονται τα εξής:

- Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης α. στους χώρους του 4^{ου} ορόφου της πολυκατοικίας όπου έχει τα γραφεία της και β. στους κοινόχρηστους χώρους και περιμετρικά της ίδιας πολυκατοικίας, στους ορόφους της οποίας στεγάζονται αποκλειστικά επαγγελματικοί χώροι, είναι ενιαίο.
- Οι κάμερες του 4^{ου} ορόφου εγκαταστάθηκαν περίπου την άνοιξη – καλοκαίρι του 2008, όταν εργάζονταν μόνο τα μέλη της εταιρίας και κανένας άλλος, ιδίως εργαζόμενος καθώς δεν είχε προσληφθεί ακόμα τότε προσωπικό, για λόγους ασφαλείας επειδή ορισμένα εκ των μελών διανυκτέρευαν στους χώρους των γραφείων. Έκτοτε και πριν προβούν σε προσλήψεις προσωπικού οι κάμερες απενεργοποιήθηκαν και παραμένουν απενεργοποιημένες μέχρι και σήμερα. Σύμφωνα με την από 07-10-2020 αναφορά του εγκαταστάτη Δ *«Κάμερες στους εσωτερικούς χώρους, υπάρχουν αλλά βρίσκονται εκτός λειτουργίας ήδη από το 2008. Δεν απεγκαταστήθηκαν ποτέ προς αποφυγή κατά κύριο λόγο των μερεμετιών που θα προκύψουν στο χώρο, καθώς και την περίπτωση να αλλαχθεί η χρήση του κάθε χώρου και την δυνατότητα της εκ νέου λειτουργίας τους, αν και εφόσον κριθεί απαραίτητο»*.
- Η απόφαση για την εγκατάσταση των καμερών στους κοινόχρηστους χώρους και περιμετρικά της πολυκατοικίας λήφθηκε στις 10-03-2015 σύμφωνα με το προσκομισθέν πρακτικό γενικής συνέλευσης.
- Στο εσωτερικό του 4^{ου} ορόφου υπάρχουν πέντε (5) εγκατεστημένες κάμερες στους χώρους γραφείων 1 και 2, στη γραμματεία, στην αίθουσα

συνεδριάσεων και στο κουζινάκι καθώς και μια (1) κάμερα στο μπαλκόνι, οι οποίες δεν βρίσκονται σε λειτουργία από το 2008 και είναι απομονωμένες και κλειδωμένες μέσα από το μενού του καταγραφικού και λαμβάνουν μόνο «μαύρη» εικόνα.

- Το ίδιο πρόσωπο, ο Ε, ο οποίος είναι διαχειριστής της καταγγελλόμενης εταιρείας (σύμφωνα με το απαντητικό έγγραφο της και τη σχετική καταχώριση με αριθμό 122437238000 στο ΓΕΜΗ) καθώς και διαχειριστής της πολυκατοικίας (σύμφωνα με το προσκομισθέν με ημερομηνία 10-03-2015 πρακτικό) παρακολουθεί τις εικόνες των καμερών του ενιαίου συστήματος βιντεοεπιτήρησης από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή του, από την οθόνη του οποίου αποτύπωσε, σε πραγματικό χρόνο, τις λήψεις εικόνων σε φωτογραφίες με τη δυνατότητα «printscreen», τις οποίες και απέστειλε στην Αρχή προς επιβεβαίωση των ισχυρισμών ότι λαμβάνεται «μαυρισμένη» εικόνα.

Από τα παραπάνω και ελλείπει αντίθετων αποδεικτικών μέσων η Αρχή διαπιστώνει ότι πρώτα έγινε η εγκατάσταση του συστήματος βιντεοεπιτήρησης στον 4^ο όροφο κατά την έναρξη λειτουργίας της καταγγελλόμενης εταιρείας και στη συνέχεια στο ήδη υπάρχον σύστημα εγκαταστάθηκαν συμπληρωματικά οι κάμερες στους κοινόχρηστους χώρους και περιμετρικά της πολυκατοικίας. Παρότι πρόκειται για ενιαίο σύστημα βιντεοεπιτήρησης, υπεύθυνος επεξεργασίας των καμερών του 4^{ου} ορόφου είναι η καταγγελλόμενη εταιρεία αφού η απόφαση για την εγκατάστασή τους λήφθηκε από την ίδια, η οποία έχει και τον έλεγχο των μέσων της επεξεργασίας, των καμερών, του καταγραφικού και της οθόνης παρακολούθησης.

15. Σύμφωνα με τους ανωτέρω ισχυρισμούς της καταγγελλόμενης εταιρείας και ελλείπει αντίθετων αποδεικτικών μέσων η Αρχή διαπιστώνει ότι από το έτος 2008 έως σήμερα, οι πέντε (5) κάμερες στους χώρους γραφείων και το κουζινάκι του 4^{ου} ορόφου (καθώς και η μια (1) κάμερα στο μπαλκόνι του ορόφου αυτού) παραμένουν μόνιμα εγκατεστημένες στη θέση τους και σε σύνδεση με το καταγραφικό μηχάνημα του ενιαίου εν λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης, λαμβάνοντας εικόνα, η οποία όμως δεν εμφανίζεται κατ'

αρχήν στην οθόνη λόγω σχετικής ρύθμισης από το μενού του καταγραφικού με αποτέλεσμα η οθόνη να είναι «μαυρισμένη». Διαπιστώνεται δηλαδή ότι ενώ λαμβάνει χώρα συλλογή και μετάδοση της εικόνας, εκείνη λαμβάνεται μεν στην οθόνη, πλην όμως, καλύπτεται από «μαύρο καμβά», με βάση ρύθμιση του συστήματος. Επιπλέον, ανά πάσα στιγμή και με βάση αντίστροφη ρύθμιση, αφαιρείται ο «μαύρος καμβάς» και είναι δυνατή η θέαση της εικόνας του χώρου ή των προσώπων χωρίς «μεταμφίεση» (masked). Επίσης, παρά τους ισχυρισμούς της καταγγελλόμενης εταιρείας ότι δεν υπάρχει οθόνη παρακολούθησης του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, η δυνατότητα παρακολούθησης όλων των καμερών του συστήματος από τον χειριστή Ε στην οθόνη του προσωπικού υπολογιστή του συνιστά χρήση οθόνης προβολής, ανεξαρτήτως των μέτρων ασφαλείας και ελέγχου της πρόσβασης στον υπολογιστή αυτόν όπως η επικαλούμενη χρήση ισχυρών κωδικών πρόσβασης. Συνεπώς, οι εν λόγω κάμερες αποτελούν τμήμα ενός πλήρως λειτουργικού συστήματος βιντεοεπιτήρησης, λαμβάνουν και μεταδίδουν το σήμα της εικόνας από το χώρο εγκατάστασής τους στην οθόνη προβολής, η οποία εικόνα, λόγω της ως άνω σχετικής ρύθμισης, δύναται να προβάλλεται με «μαύρη» απεικόνιση και όχι στην αυτούσια μορφή της αρχικής συλλογής, ανάλογα με τη ρύθμιση που θα επιλέξει ανά πάσα στιγμή ο χειριστής του συστήματος. Δηλαδή, η εικόνα των υποκειμένων των δεδομένων που τυχόν εισέρχονται ή ήδη βρίσκονται στο πεδίο εμβέλειας του εν λόγω συστήματος συλλέγεται και μεταδίδεται κανονικά στον αποδέκτη, ο οποίος έχει την τεχνική δυνατότητα να εμφανίσει στην οθόνη την πλήρη εικόνα ή να την καλύψει μαυρίζοντας την οθόνη, ακόμα και αν για αυτό χρειάζεται η συνδρομή του εγκαταστάτη κατά τους ισχυρισμούς της καταγγελλόμενης εταιρείας. Επομένως, μέσω του εν λόγω συστήματος καθίσταται δυνατή η ταυτοποίηση των φυσικών προσώπων, ανάλογα με την ρύθμιση του χειριστή του συστήματος.

16. Κατά συνέπεια, το ως άνω σύστημα εμπίπτει στον ορισμό των συστημάτων βιντεοεπιτήρησης βάσει του άρθρου 1 της Οδηγίας 1/2011 καθόσον είναι μόνιμα εγκατεστημένο στον χώρο του 4^{ου} ορόφου και έχει τη δυνατότητα λήψης ή/και μετάδοσης σήματος εικόνας από τον χώρο αυτό προς την οθόνη προβολής του ηλεκτρονικού υπολογιστή του Ε ή/και το συνδεδεμένο μηχάνημα καταγραφής, το οποίο βρίσκεται σε κοινόχρηστο χώρο. Η λήψη και μετάδοση του σήματος της

εικόνας από τους χώρους γραφείων και της κουζίνας, στους οποίους βρίσκονται εγκατεστημένες οι κάμερες, στην οθόνη προβολής, ακόμα και χωρίς να γίνεται καταγραφή ή αποθήκευση στο καταγραφικό, συνιστά αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και συγκεκριμένα συλλογή και διαβίβαση της λαμβανόμενης εικόνας (βλ. σκέψη 12 της παρούσας, ΑΠΔ 87/2015, ΑΠΔ Γνωμοδότηση 3/2020), είτε εμφανίζεται στην οθόνη, είτε επιλέγεται η μη εμφάνιση με τη χρήση της σχετικής ρύθμισης ώστε να καλύπτεται από «μαύρο καμβά» στην οθόνη. Η δε παραμετροποίηση από το μενού του καταγραφικού ώστε η λαμβανόμενη εικόνα να προβάλλεται στην οθόνη με «μαύρη» απεικόνιση δεν αναιρεί την αρχική επεξεργασία της συλλογής και διαβίβασης. Μάλιστα, η παραμετροποίηση αυτή μπορεί ανά πάσα στιγμή και με εύκολο τρόπο να αλλαχθεί, επίσης από τις ρυθμίσεις του συστήματος και του καταγραφικού, ώστε η εικόνα που λαμβάνεται από τις κάμερες να προβάλλεται στην οθόνη προβολής χωρίς κάλυψη ή με κάλυψη μέρους αυτής (πρβλ. ΑΠΔ 87/2015). Ο ισχυρισμός της εταιρείας ότι οι κάμερες ήταν πρωτοτοποθετημένες σε θέσεις ανάποδα από τις θέσεις εργασίας, δεν αναιρεί την λήψη εικόνας από τους χώρους γραφείων όπου και όταν εισέρχονται ή εξέρχονται και εν γένει κινούνται οι εργαζόμενοι προς και από τα γραφεία τους.

17. Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, και η ίδια η καταγγελλόμενη εταιρεία, με τις έγγραφες εξηγήσεις και τα προσκομισθέντα στοιχεία κατά το στάδιο προ της ακρόασης, αποδέχεται την λειτουργία του συστήματος βιντεοεπιτήρησης στον 4^ο όροφο καθώς: α) έχει μόνιμα εγκατεστημένες κάμερες στους χώρους γραφείων και το κουζινάκι και β) έχει αναρτήσει σε εμφανή σημεία των χώρων των γραφείων της ενημερωτικές πινακίδες με τις οποίες πληροφορεί τους εισερχόμενους και τους εργαζομένους ότι ο χώρος βιντεοσκοπείται.

Συγκεκριμένα η καταγγελλόμενη εταιρεία αναγράφει στο υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5388/31-07-2020 έγγραφό της, ότι «(..) 6. Σε κάθε περίπτωση, έχουμε μεριμνήσει και υπάρχουν αναρτημένες σε **εμφανή σημεία** των χώρων εισόδου-εξόδου του κτιρίου και **των γραφείων μας ενημερωτικές πινακίδες** με τις οποίες γίνεται σαφής και ρητή ενημέρωση των εισερχομένων στα γραφεία μας ότι ο χώρος βιντεοσκοπείται και προς επίρρωση σας προσκομίζουμε σχετικές φωτογραφίες. (...)» και «(...) Σε κάθε περίπτωση υπάρχουν τοποθετημένες

ενημερωτικές πινακίδες σε εμφανή σημεία των εισόδων – εξόδων του κτιρίου και των γραφείων μας για την πληροφόρηση των εισερχομένων και των εργαζομένων στα γραφεία μας και το σχετικό υλικό καταστρέφεται αυτόματα μετά την πάροδο 14 ημερών (το σύστημα είναι ρυθμισμένο κατάλληλα ώστε να σβήνονται αυτόματα αρχεία πέραν των ημερών αυτών) (...)».

Σύμφωνα με τις προσκομισθείσες φωτογραφίες, στις αναρτημένες ενημερωτικές πινακίδες αναγράφονταν, μέχρι την πρόσφατη επικαιροποίησή τους: «*Προσοχή. Ο χώρος βιντεοσκοπείται από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης (ν.2472/1997)*». Από το περιεχόμενο των ενημερωτικών αυτών πινακίδων, παρότι ελλιπές διότι δεν περιλάμβανε τα απαιτούμενα στοιχεία βάσει του άρθρου 12 της Οδηγίας 1/2011 ήτοι τον υπεύθυνο επεξεργασίας, το σκοπό και το άτομο με το οποίο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν για να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, σε συνδυασμό με την ύπαρξη των εγκατεστημένων καμερών καθίσταται σαφές ότι το σύστημα βιντεοεπιτήρησης βρίσκεται σε λειτουργία και ο χώρος βιντεοσκοπείται.

18. Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6886/09-10-2020 έγγραφο της καταγγελλόμενης εταιρείας, οι ως άνω ενημερωτικές πινακίδες αντικαταστάθηκαν από τις επικαιροποιημένες βάσει των συστάσεων 2/2020 της Αρχής σχετικά με τα υποδείγματα για την ικανοποίηση του δικαιώματος ενημέρωσης κατά την επεξεργασία δεδομένων μέσω συστημάτων βιντεοεπιτήρησης στο πλαίσιο εφαρμογής του ΓΚΠΔ. Οι επικαιροποιημένες πινακίδες αναρτήθηκαν στους χώρους των γραφείων της καταγγελλόμενης εταιρείας και ενημερώνουν τους εργαζομένους ότι στο χώρο λειτουργεί σύστημα βιντεοεπιτήρησης για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών καθώς και ότι μπορούν να απευθυνθούν στην καταγγελλόμενη εταιρεία για να ασκήσουν τα δικαιώματά τους που προβλέπονται στο ΓΚΠΔ.

Εάν το σύστημα βιντεοεπιτήρησης ήταν απενεργοποιημένο και μη λειτουργικό ή η εικόνα που μεταδιδόταν στην οθόνη λήψης και προβολής ήταν αποκλειστικά «μαύρη» και δεν υπήρχε δυνατότητα αλλαγής της ρύθμισης ώστε να μην είναι δυνατή η πλήρης θέαση του χώρου και άρα και η ταυτοποίηση των φυσικών προσώπων, δεν θα υπήρχε κανένας λόγος να αναρτηθούν οι ενημερωτικές πινακίδες για την βιντεοσκόπηση του χώρου. Επιπλέον δε, εάν πράγματι το

σύστημα δεν λειτουργούσε, η εταιρία θα έπρεπε να είχε ενημερώσει τους εργαζόμενους της για το γεγονός της μη λειτουργίας του, δοθέντος ότι η ύπαρξη εγκατεστημένων καμερών στον χώρο δημιουργεί την εύλογη πεποίθηση ότι οι κάμερες λειτουργούν, με όσες συνέπειες προκαλεί η αίσθηση αυτή (ανάμεσα στις οποίες και το “chilling effect”)¹², που επιτείνεται από την ανάρτηση προειδοποιητικών πινακίδων που ενημερώνουν σχετικά για τη λειτουργία των καμερών. Συνεπώς, όχι μόνο αναρτήθηκαν οι προαναφερόμενες πινακίδες με το ελλιπές περιεχόμενο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 αλλά μεταγενέστερα, επικαιροποιήθηκαν, όπως προεκτέθηκε, ώστε ακόμη και εάν είχε υποβληθεί ισχυρισμός ότι είχαν «ξεχαστεί» και δεν αποαναρτήθηκαν, αυτός δεν θα μπορούσε να γίνει δεκτός. Εξάλλου και η ίδια η καταγγελλόμενη εταιρία επιβεβαιώνει ότι το σύστημα είναι λειτουργικό, ότι προβαίνει σε καταγραφή των προσωπικών δεδομένων και ότι μάλιστα το συναφές υλικό διατηρείται επί 14 ημέρες, σύμφωνα με το πρώτο απαντητικό της έγγραφο, ή 48 ώρες, σύμφωνα με το δεύτερο απαντητικό της έγγραφο, και εν συνεχεία διαγράφεται αυτοματοποιημένα. Τέλος, το γεγονός ότι η καταγγελλόμενη εταιρία επικαλείται τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 7 ν. 4624/2019 για να επιχειρηματολογήσει υπέρ της μη χρήσης του υλικού για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των εργαζομένων, προϋποθέτει την λειτουργικότητα και χρήση του συστήματος και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

19. Τέλος, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη εταιρία, ως υπεύθυνη επεξεργασίας δεν προσκόμισε στο πλαίσιο της υποχρέωσης τήρησης της αρχής της λογοδοσίας κατ’ άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ έγγραφη τεκμηρίωση της συμμόρφωσής της προς τους κανόνες και τις αρχές που απορρέουν από τα άρθρα 5 και 6 ΓΚΠΔ αλλά και από την Οδηγία 1/2011 της Αρχής (π.χ. εσωτερική αξιολόγηση της αναγκαιότητας και νομιμότητάς της εγκατάστασης του συστήματος αλλά και των κατ’ ιδίαν καμερών, πολιτική λειτουργίας συστήματος βιντεοεπιτήρησης, πολιτική ασφαλείας προσωπικών δεδομένων), ούτε όμως διέθετε και έθεσε υπόψη των εργαζομένων αλλά και κάθε εισερχόμενου ή εξερχόμενου προσώπου στην εμβέλεια του συστήματος, αναλυτική ενημέρωση

---

¹² Η οικειοθελής (ακόμη και αυτόματη) προσαρμογή της συμπεριφοράς του προσώπου εξαιτίας του γεγονότος της παρακολούθησης.

για τη λειτουργία του συστήματος και τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων. Σε καμία δε περίπτωση, οι αναρτημένες πινακίδες προειδοποίησης λειτουργίας συστήματος βιντεοεπιτήρησης ή οι βεβαιώσεις του εγκαταστάτη του συστήματος που απεστάλησαν στην Αρχή στο πλαίσιο του ελέγχου δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τις προαναφερόμενες απαιτήσεις συμμόρφωσης.

20. Επομένως, διαπιστώνεται ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία προβαίνει, κατά τα προεκτεθέντα, σε παράνομη και αδιαφανή επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μέσω του συστήματος βιντεοεπιτήρησης στους χώρους γραφείων και το κουζινάκι, κατά παράβαση της κατ' άρθρο 5 παρ. 1(α) ΓΚΠΔ αρχή της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας χωρίς να τεκμηριώσει και αποδείξει, σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας κατ' άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ, ότι διενεργείται με βάση νόμιμο λόγο και δη την ύπαρξη λόγων ασφαλείας προσώπων και περιουσίας, για τον οποίο οι εργαζόμενοι έχουν εκ των προτέρων ενημερωθεί, με προσήκοντα και διαφανή τρόπο και τέλος, χωρίς να προσκομίσει κανενός είδους έγγραφη τεκμηρίωση της εσωτερικής συμμόρφωσής της προς τον ΓΚΠΔ ώστε να αποδεικνύεται η τήρηση των άρθρων 5 και 6 ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με τις διατάξεις της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής. Επίσης, η καταγγελλόμενη εταιρεία παραβιάζει την κατ' άρθρο 5 παρ. 1(β) του ΓΚΠΔ αρχή του περιορισμού του σκοπού αφού διαπιστώθηκε ότι η επεξεργασία δεδομένων πραγματοποιείται χωρίς να έχει προσδιορισθεί νόμιμος σκοπός επεξεργασίας και με πρόθεση μελλοντικού προσδιορισμού σκοπού σε περίπτωση ενδεχόμενης αλλαγής της χρήσης του χώρου¹³. Η εν λόγω επεξεργασία προσβάλλει υπέρμετρα τα δικαιώματα των εργαζομένων αφού κατά αρχήν, με βάση τη νομοθεσία και την υπ' αριθμ. 1/2011 Οδηγία της Αρχής, απαγορεύεται η βιντεοεπιτήρηση σε χώρο γραφείου ή στο χώρο όπου οι εργαζόμενοι προετοιμάζουν ή τρώνε το φαγητό τους.
21. Περαιτέρω, η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν εξέτασε, ως όφειλε, τη νομιμότητα της εγκατάστασης του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, η οποία προηγείται, προϋποτίθεται και απαιτείται της νομιμότητας της επεξεργασίας προσωπικών

---

¹³ Βλ. Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, ενότητα «3.2. Η αρχή του περιορισμού του σκοπού», σελίδα 157, έκδοση 2018, Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Συμβούλιο της Ευρώπης, 2019.

δεδομένων ώστε να μην εγκαταστήσει καθόλου κάμερες σε χώρους γραφείων και σε χώρο εστίασης εργαζομένων λαμβάνοντας υπόψη την εκ προοιμίου στάθμιση της Οδηγίας 1/2011 υπέρ των υπέρτερων δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων έναντι των έννομων συμφερόντων του υπευθύνου επεξεργασίας βάσει της οποίας δεν επιτρέπονται κάμερες σε τυπικό χώρο γραφείων (άρθρο 7 Οδηγίας 1/2011) ούτε σε χώρο εστίασης (άρθρο 19 παρ. 4 Οδηγίας 1/2011). Επιπλέον, μετά την αρχική εγκατάσταση, η εταιρεία δεν προέβη σε επαναξιολόγηση της νομιμότητας της επεξεργασίας, ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου, το οποίο τροποποιήθηκε (ΓΚΠΔ και ν. 4624/2019) εισάγοντας περισσότερες υποχρεώσεις για τους υπευθύνους επεξεργασίας. Η εν λόγω υποχρέωση βαρύνει την καταγγελλόμενη εταιρεία τόσο σε χρόνο πριν την εγκατάσταση, κατά τη λήψη της σχετικής απόφασης, όσο και σε μεταγενέστερο χρόνο επαναξιολόγησης αυτής, στο πλαίσιο της διαρκούς υποχρέωσης για συμμόρφωση με τη νομοθεσία και πλέον, μετά την εφαρμογή του ΓΚΠΔ και για τεκμηρίωση της νομιμότητας της επεξεργασίας. Εάν η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν λειτουργούσε το εγκατεστημένο σύστημα βιντεοεπιτήρησης, όφειλε να το είχε απεγκαταστήσει (πρβλ. ΣτΕ 1137/2020 σκ. 9) ή τουλάχιστον να είχε προβεί σε ενημέρωση των εργαζομένων της για τη μη λειτουργία του.

22. Ως προς το ειδικότερο ζήτημα της συγκεκριμένης καταγγελλόμενης βιντεοεπιτήρησης («στοχοποίησης») των καταγγελλόντων κατά το χρόνο της εργασίας τους, από τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η Αρχή και εν όψει του ότι ο χειριστής του συστήματος έχει την δυνατότητα ανά πάσα στιγμή, ανάλογα με την επιλογή της ρύθμισης, είτε να προβαίνει σε θέαση της εικόνας, είτε να βλέπει «μαύρη» εικόνα, δεν μπορεί να διαπιστώσει χωρίς αμφιβολίες ότι έλαβε χώρα συγκεκριμένα παρακολούθηση τους. Ο πρώτος εκ των καταγγελλόντων προς υποστήριξη του ισχυρισμού ότι λάμβανε χώρα παρακολούθηση κατά τον χρόνο εργασίας προσκομίζει εκτύπωση εικόνας (printscreen) από την οθόνη κινητού τηλεφώνου, στην οποία φαίνεται ανταλλαγή σύντομων γραπτών μηνυμάτων τηλεφωνικής επικοινωνίας (sms) στις 11 Απριλίου και ώρα από 6:04μμ μέχρι 7:34μμ μεταξύ του ιδίου και του Γ, Υπεύθυνου ... της καταγγελλόμενης εταιρίας, ο οποίος του ζητάει «να καθίσει πιο καλά», πιθανώς

στο γραφείο του και ο καταγγέλλων φέρεται να απαντά: «*Παρακαλώ όχι παρατηρήσεις τέτοιου είδους. Μια χαρά καθόμουν*» για να λάβει περαιτέρω απάντηση: «*καθόλου μια χαρά, θα το συζητήσουμε κατ' ιδίαν*». Παρά το ότι από το περιεχόμενο των ανωτέρω μηνυμάτων προκύπτει χωρίς αμφιβολία ότι υπήρξε παρακολούθηση του καταγγέλλοντος, εν τούτοις δεν προκύπτει χωρίς αμφιβολία ότι η εν λόγω παρακολούθηση έλαβε χώρα μέσω του συστήματος βιντεοεπιτήρησης και όχι με άλλον τρόπο π.χ. με φυσικό τρόπο, δηλαδή με θέαση από κοντινό σημείο του ίδιου ή του άλλου χώρου δεδομένου ότι δεν είναι γνωστό αν ο Υπεύθυνος ... βρίσκονταν στο χώρο της εταιρείας την συγκεκριμένη μέρα και στο χρονικό διάστημα ανταλλαγής των μηνυμάτων ή έχει δυνατότητα προβολής των εικόνων του συστήματος βιντεοεπιτήρησης στο κινητό του τηλέφωνο ή ενημερώθηκε από όποιον έχει τέτοια δυνατότητα προβολής των εικόνων. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η Αρχή διαπίστωσε ήδη ότι εν γένει η εγκατάσταση και λειτουργία του συστήματος βιντεοεπιτήρησης παραβίασε τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, του ν. 4624/2019 και της Οδηγίας 1/2011 παρέπεται ότι κάθε τυχόν μεταγενέστερη και ειδικότερη επεξεργασία δεδομένων εικόνας με τη χρήση του εν λόγω συστήματος σε βάρος συγκεκριμένου φυσικού προσώπου καθίσταται παράνομη (βλ. ΑΠΔ 44/2019 σκ. 32 viii παρ. 3) και επομένως η Αρχή κρίνει ότι δεν χρήζει εκτενέστερης διερεύνησης το ζήτημα της τυχόν συγκεκριμένης παρακολούθησης των καταγγελλόντων μέσω του συστήματος.

23. Το ζήτημα της νομιμότητας των καμερών του ενιαίου συστήματος βιντεοεπιτήρησης οι οποίες βρίσκονται εκτός των χώρων της καταγγελλόμενης εταιρείας δεν αποτελεί αντικείμενο της υπό εξέταση καταγγελίας και για τον λόγο αυτό η Αρχή επιφυλάσσεται να εξετάσει αυτεπαγγέλτως τη νομιμότητα εγκατάστασης και λειτουργίας του.
24. Σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ (Αιτ. Σκ. 148) προκειμένου να ενισχυθεί η επιβολή των κανόνων του παρόντος Κανονισμού, κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών προστίμων, θα πρέπει να επιβάλλονται για κάθε παράβαση του παρόντος Κανονισμού, επιπρόσθετα ή αντί των κατάλληλων μέτρων που επιβάλλονται από την εποπτική αρχή σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό. Σε περιπτώσεις δε παράβασης ελάσσονος σημασίας ή αν το πρόστιμο που ενδέχεται

να επιβληθεί θα αποτελούσε δυσανάλογη επιβάρυνση σε φυσικό πρόσωπο, θα μπορούσε να επιβληθεί επίπληξη αντί προστίμου.

25. Με βάση τα ανωτέρω, η Αρχή κρίνει ότι συντρέχει περίπτωση να ασκήσει τις κατά το άρθρο 58 παρ. 2 του ΓΚΠΔ διορθωτικές εξουσίες της σε σχέση με τις διαπιστωθείσες παραβάσεις και να δώσει εντολή στην καταγγελλόμενη εταιρία να απεγκαταστήσει τις κάμερες σύμφωνα με τα οριζόμενα στο διατακτικό της παρούσας εντός ενός (1) μηνός από την παραλαβή της παρούσας και να ενημερώσει εγγράφως την Αρχή για την εκτέλεση της εντολής αυτής.
26. Η Αρχή κρίνει περαιτέρω ότι το ανωτέρω διορθωτικό μέτρο δεν αρκεί για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, του ν. 4624/2019 και της Οδηγίας 1/2011 ΑΠΔ που έχουν παραβιαστεί και ότι πρέπει, με βάση τις περιστάσεις που διαπιστώθηκαν, να επιβληθεί, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 58 παρ. 2 εδ. θ' του ΓΚΠΔ, επιπλέον και αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό διοικητικό χρηματικό πρόστιμο κατ' άρθρο 83 του ΓΚΠΔ, τόσο προς αποκατάσταση της συμμόρφωσης, όσο και για την τιμωρία της παράνομης συμπεριφοράς¹⁴.
27. Περαιτέρω η Αρχή, έλαβε υπόψη τα κριτήρια επιμέτρησης του προστίμου που ορίζονται στο άρθρο 83 παρ. 2 του ΓΚΠΔ, την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου που έχει εφαρμογή στην παρούσα υπόθεση και τις Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του Κανονισμού 2016/679 που εκδόθηκαν στις 03-10-2017 από την Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 (WP 253), καθώς και τα πραγματικά δεδομένα της εξεταζόμενης υπόθεσης και ιδίως:

α) τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, ενόψει της φύσης, της έκτασης ή του σκοπού της σχετικής επεξεργασίας, καθώς και τον αριθμό των υποκειμένων των δεδομένων που έθιξε η παράβαση και τον βαθμό ζημίας που υπέστησαν και συγκεκριμένα:

---

¹⁴ Βλ. ΟΕ 29, Κατευθυντήριες γραμμές και την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679 WP253, σελ. 6

- i. το γεγονός ότι η καταγγελλόμενη εταιρία παραβίασε τις από το άρθρο 5 παρ. 1 εδ. α' του ΓΚΠΔ αρχές της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας, επιπλέον δε την αρχή του περιορισμού του σκοπού κατ' άρθρο 5 παρ. 1 εδ. β' καθώς και την υποχρέωση (αρχή) λογοδοσίας κατ' άρθρο 5 παρ. 2 του ΓΚΠΔ, ήτοι παραβίασε θεμελιώδεις αρχές του ΓΚΠΔ για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- ii. το γεγονός ότι η τήρηση των αρχών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 εδ. α' και παρ. 2 του ΓΚΠΔ είναι κεφαλαιώδους σημασίας, πρωτίστως δε, η αρχή της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας ώστε εάν εκλείπει αυτή να καθίσταται εξ αρχής παράνομη η επεξεργασία, ακόμη και εάν έχουν τηρηθεί οι λοιπές αρχές επεξεργασίας. Ομοίως κεφαλαιώδους σημασίας καθίσταται τόσο η αρχή περιορισμού του σκοπού όσο όμως και η αρχή της λογοδοσίας στο πλαίσιο του νέου μοντέλου συμμόρφωσης που εισήχθη με τον ΓΚΠΔ, όπου το βάρος συμμόρφωσης και η σχετική ευθύνη βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος και έχει εφοδιασθεί από τον ΓΚΠΔ με τα απαραίτητα εργαλεία συμμόρφωσης,
- iii. το γεγονός ότι η καταγγελλόμενη εταιρία δεν κατάφερε να συμμορφωθεί με τις επιταγές των αρχών επεξεργασίας του άρθρου 5 παρ. 1 εδ. α' και β' ΓΚΠΔ, επιπλέον δε, απέτυχε να τεκμηριώσει στο πλαίσιο της συμμόρφωσης τη νομιμότητα του συστήματος βιντεοεπιτήρησης,
- iv. το γεγονός ότι η παραβίαση των ανωτέρω αρχών υπάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83 παρ. 5 εδ. α' του ΓΚΠΔ στην ανώτερη προβλεπόμενη κατηγορία του συστήματος διαβάθμισης διοικητικών προστίμων,
- v. το γεγονός ότι, από τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη της Αρχής, δεν προέκυψε η επέλευση υλικής βλάβης στα υποκείμενα των δεδομένων – καταγγέλλοντες,
- vi. το γεγονός ότι η παραβίαση των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 εδ. α', β' και παρ. 2 του ΓΚΠΔ δεν αφορούσε, με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη της Αρχής, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των άρθρων 9 και 10 του ΓΚΠΔ,
- vii. το γεγονός ότι το εν λόγω σύστημα και οι κάμερες είχαν εγκατασταθεί και λειτουργούσαν παράνομα από το έτος 2008.

β) τον βαθμό υπαιτιότητας του καταγγελλόμενου

Η από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρίας εγκατάσταση και λειτουργία του συστήματος βιντεοεπιτήρησης κατά παράβαση της αρχής της νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας, του περιορισμού του σκοπού καθώς και της λογοδοσίας υπήρξε αποτέλεσμα ανεπαρκούς γνώσης και εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ που αποδίδεται σε αμέλεια και επομένως λαμβάνεται υπόψη ελαφρυντικά σε σχέση με το ενδεχόμενο να είχε λάβει χώρα εκ δόλου.

γ) τυχόν ενέργειες στις οποίες προέβη ο καταγγελλόμενος για να μετριάσει τη ζημία που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων και τον βαθμό συνεργασίας με την Αρχή για την επανόρθωση της παράβασης και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών επιπτώσεών της

Προϋπόθεση εφαρμογής του εν λόγω κριτηρίου συνιστά η συνεργασία με την Αρχή, όχι γενικώς και αορίστως αλλά συγκεκριμένα για την επανόρθωση της παράβασης και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων της. Επομένως, όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν αποδέχεται ότι ευθύνεται για την αποδιδόμενη παραβίαση του ΓΚΠΔ και της κείμενης νομοθεσίας, συνακόλουθα δεν προβαίνει σε καμία ενέργεια και συνεργασία με την Αρχή προκειμένου να επανορθώσει την παράβαση και να περιορίσει τις πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις της, π.χ. να προβεί αυτοβούλως και προ της ακρόασης ενώπιον της Αρχής στην απεγκατάσταση των καμερών ή στην διαγραφή του παρανόμως ληφθέντος υλικού βιντεοσκοπήσης. Όπως μάλιστα επισημαίνει και η Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 (νυν ΕΣΠΔ) στις από 03-10-2017 Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του Κανονισμού 2016/97, αφενός ο βαθμός συνεργασίας του υπευθύνου επεξεργασίας λαμβάνεται υπόψη σε σχέση με το ύψος του διοικητικού προστίμου όταν αφορά την επανόρθωση της παράβασης και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων, αφετέρου, δεν υπάγεται στην περίπτωση της αναφερομένης συνεργασίας και «[...] δεν θα ήταν σκόπιμο να ληφθεί υπόψη η συνεργασία που ήδη απαιτείται εκ του νόμου π.χ. σε περίπτωση που η οντότητα υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση στις εποπτικές αρχές στις εγκαταστάσεις της για την πραγματοποίηση ελέγχων/επιθεωρήσεων».

δ) τυχόν σχετικές προηγούμενες παραβάσεις του καταγγελλομένου

Από σχετικό έλεγχο προκύπτει ότι δεν έχει επιβληθεί στην καταγγελλόμενη εταιρία μέχρι σήμερα διοικητική κύρωση από την Αρχή.

ε) τις κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία επηρεάζει η παράβαση

Δεν πρόκειται για δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των άρθρων 9 και 10 του ΓΚΠΔ, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη της Αρχής.

στ) το γεγονός ότι η καταγγελλόμενη εταιρία δεν ανταποκρίθηκε άμεσα στα αιτήματα της Αρχής για την παροχή απαντήσεων σε ερωτήματα στο πλαίσιο ελέγχου και την αποστολή εγγράφων αλλά χρειάστηκε υπενθυμιστική αλληλογραφία από μέρους της Αρχής

ζ) την δυσμενή οικονομική συγκυρία που έχει δημιουργηθεί ως συνέπεια της πανδημίας COVID19

η) το μέγεθος της εταιρίας.

28. Βάσει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στην καταγγελλόμενη εταιρία ως υπεύθυνο επεξεργασίας η αναφερόμενη στο διατακτικό διοικητική κύρωση, η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η ΑΡΧΗ

Α. Δίνει εντολή στην καταγγελλόμενη εταιρία με την επωνυμία PURPLE SEA ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, όπως εντός ενός (1) μηνός από την παραλαβή της παρούσας, να απεγκαταστήσει τις πέντε (5) κάμερες που είναι

τοποθετημένες στο εσωτερικό του 4^{ου} ορόφου της πολυκατοικίας επί της οδού Μεσολογγίου 10^Α στον Πειραιά όπου διατηρεί τα γραφεία της και συγκεκριμένα από τους χώρους: αίθουσα συνεδριάσεων, γραφείο 1, γραφείο 2, γραμματεία, κουζινάκι, καταστρέψει πλήρως οποιοδήποτε υλικό τυχόν έχει συλλεχθεί μέχρι τότε μέσω των παραπάνω καμερών καθώς και να ενημερώσει εγγράφως την Αρχή σχετικά με τα παραπάνω.

Β. Επιβάλλει στην καταγγελλόμενη εταιρεία με την επωνυμία PURPLE SEA ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ το αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό διοικητικό χρηματικό πρόστιμο που αρμόζει στην συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τις ειδικότερες περιστάσεις αυτής, ύψους δεκαπέντε χιλιάδων (15.000,00) ευρώ για τις ως άνω διαπιστωθείσες παραβιάσεις των άρθρων 5 παρ. 1(α), 5 παρ. 1(β) και 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου